

WAW

Pesach toets

Avadiem hajienoe –
ma'ase berabbi Eliëzer

Cijfer:

Naam: _____

1 (4 pt)

Hier zie je een Nederlandse vertaling van Avadiem Hajienoe. Vul de woorden uit het vak op de goede plaats in.

- 1 Slaven waren we, voor de _____ in Egypte.
- 2 Maar de _____ onze God voerde ons uit van daar
- 3 Met sterke hand en met uitgestrekte _____
- 4 Als Hij onze _____ niet uit Egypte had geleid,
- 5 Dan zouden wij, onze kinderen en _____
- 6 Nog steeds _____ zijn geweest voor de farao in Egypte.
- 7 Zelfs als we allemaal wijs en _____, zouden zijn, oud en ervaren
- 8 En allemaal veel _____ zouden weten
- 9 Dan nog zou het een _____ zijn
- 10 Om te vertellen over de _____
- 11 En iedereen die _____ vertelt over de uittocht,
- 12 Die verdient een _____

* voorouders * verstandig * Eeuwige * mitswa * compliment * Tora *
* uittocht uit Egypte * farao * slaven * veel * kleinkinderen * arm *

2 (1 pt)

De Talmoed geeft het onderstaande advies over het vertellen over de uittocht uit Egypte: מְתַחִיל בְּגוֹת וְסוֹיִים בְּשֶׁבַח - *matchiel bignoet oemesajeem basjevach* – 'begin negatief en eindig positief'.

Wat is volgens Avadiem Hajienoe het negatieve en wat is het positieve?

Negatief: _____

Positief: _____

3 (1 pt)

De hagada geeft ook nog een tweede antwoord op wat het negatieve was van de uittocht uit Egypte, en wat het positieve. Dit is een lang antwoord, met daarin een overzicht van de joodse geschiedenis vanaf de tijd van Avraham Avienoe tot aan het geven van de Tora op Sinai.

Wat is volgens dit tweede antwoord het negatieve?

En wat is volgens dit tweede antwoord het positieve?

4

In ma'ase be rabbi Eliezer vertelt de hagada over vijf rabbijnen, die zoveel spraken en uitlegden over de uittocht uit Egypte, dat ze alles om zich heen vergaten. Pas toen hun leerlingen kwamen waarschuwen dat het tijd geworden was om het sjema te zeggen, merkten ze dat de nacht voorbij was en het ochtend geworden was.

4a (1 pt)

Leg uit waarom het heel toepasselijk is dat het verhaal van de vijf rabbijnen meteen na Avadiem Hajienoe komt.

4b (2 pt)

In je werkboek staan vier verklaringen over ma'ase be rabbi Eliëzer, bijvoorbeeld waarom het juist deze vijf rabbijnen waren. Geef een van deze verklaringen.

4c (1 pt)

Een van de vijf rabbijnen was Rabbi Akiva. Vertel kort iets over zijn leven. Gebruik daarbij deze woorden: *schaapherder, Racheel, arm Tora, twaalf jaar*.

ANTWOORDENBLAD - PESACH TOETS WAW

Tip: Deze toets gaat over Ma Nisjtanna en nog meer bladzijde 33 tm 60 (avadiem hajjenoe en ma'ase be Rabbi Eliëzer)

1 (12 x 0,3 = 4 pt)

- 1 farao
- 2 Eeuwige
- 3 arm
- 4 voorouders
- 5 kleinkinderen
- 6 slaven
- 7 verstandig
- 8 Tora
- 9 mitswa
- 10 uittocht uit Egypte
- 11 veel
- 12 compliment

2 (2 x 0,5 = 1pt)

Negatief: het Joodse volk was vroeger slaaf in Egypte

Positief: we zijn uit Egypte bevrijd

3 (2 x 0,5 = 1pt)

Negatief: onze voorouders waren in de tijd vóór afgodendienaren,

Positief: de uittocht uit Egypte leidde tot het ontvangen van de Tora.

4a (2 x 0,5 pt = 1 pt)

Het is een voorbeeld van wat er in Avadiem Hajjenoe staat, ze waren allemaal wijs en wisten veel van de Tora (0,5) en spraken veel over de uittocht uit Egypte (0,5)

4b (2 x 1 pt = 2 pt)

Zie de verklaringen in het werkboek op bladzijde 59 en 60

- A Geen van de rabbijnen had voorouders die slaven in Egypte waren geweest (1pt) maar ze konden zich zo goed inleven dat het leek alsof ze er zelf bij waren geweest. (1 pt)
- B De rabbijnen waren allemaal op een andere manier aan hun kennis van de Tora gekomen (1pt) Je bent nooit te oud om te leren, iedereen kan iets bijdragen aan de seder (1 pt)
- C Ze konden er zo goed over vertellen (1 pt) dat ze anderen het gevoel gaven dat de moeilijke tijd waarin ze zelf leefden gauw voorbij zou zijn en er verlossing zou komen (1 pt)
- D Ze deden alsof ze aan het sederen waren om de Romeinen te misleiden (1 pt) en bereidden een opstand voor (1pt)

4c (5 x 0,2 pt = 1 pt)

Rabbi Akiva was een arme schaapherder die geen letter Hebreeuws kon lezen. Hij werd verliefd op Racheel, de dochter van zijn baas. Ze trouwde met hem op voorwaarde dat hij Tora zou gaan leren. Haar vader was zo boos dat hij Racheel geen geld meer had, ze waren erg arm. Na twaalf jaar Tora leren kwam Rabbi Akiva terug bij Racheel en werd een van de belangrijkste geleerden van zijn tijd.

NORMERING

Zie de normering per vraag op het antwoordenblad. Het maximum aantal punten is 10. Tel het aantal punt bij elkaar op. Dit is het cijfer.